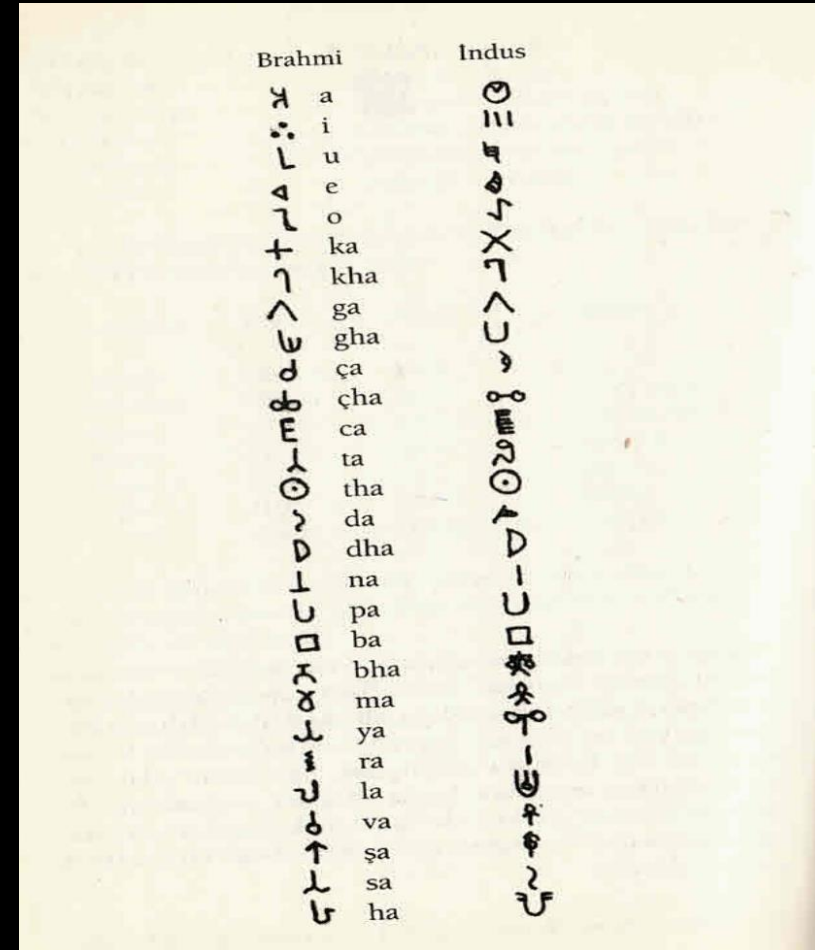

ALFABE

- Hindistan'da kullanılan alfabeler çok çeşitlidir. Bunların hemen hemen hepsinin Brahmi'den türediklerini bilmekteyiz. Brahmi alfabesinin kökeninde ise hangi alfabenin bulunduğu çok net değildir.
- Bazı bilim adamları İndus Vadisi yazısı ile ilgi kurmaya çalışmışlar, bazı bilim adamları da Brahmi'nin temelinde başka alfabeler aramışlardır. E. Richter-Ushanas, Brahmi ile İndus işaretlerini şu şekilde karşılaştırmakta ve Brahmi'nin kökeni olarak bu işaretleri göstermektedir.

ALFABE

- İndus işaretlerini bir kenara bırakacak olursak, Hintlilerin kullandıkları ilk alfabenin Brahmi alfabesi olduğunu söyleyebiliriz. Bunun ilk örneklerine Buddhist hükümdar Aşoka'nın diktirdiği taş yazıtlarda rastlarız. MÖ III. Yüzyılda yaşamış olan bu kralın kitabelerindeki dil, Prakrit ve Pali dilleridir. Alfabe, tanrı Brahma'nın kızkardeşi Brahmi'nin adıyla adlandırılmaktadır ve büyük olasılıkla Aşoka, daha önceden kullanılmakta olan bir alfabeyi bilinir hale getirmiştir.

Brahmi'nin çeşitleri şunlardır;

- Sağdan sola doğru yazılan
- Erken Maurya tipi
- Erken Kalinga tipi
- Erken Batı Dekkan veya Andhra yazısı
- Geç Maurya tipi
- Şunga tipi
- Kuzey Hindistan prototipleri
- Güney Hindistan prototipleri

DEVANĀGARĪ ALFABESİ

- En önemli hint yazı karakteri, Nagari ve Devanāgari denilen alfbedir. Gupta karakterlerinden türetilmiştir. Nagari sözcüğü üzerine çeşitli uydurmalar yapıldıysa da bu sözcüğün bugün yaygın olarak ‘şehir’ anlamındaki kullanışı kabul görmüştür. Deva (tanrı) sözcüğü ile birleştğinde Devanagari ‘tanrıların şehrinde kullanılan alfabe’ anlamını vermektedir. En eski Nagari yazılar VII. Ve VIII. yüzyıllarına aittir. Gucarat, Racputana ve Dekkan’ın kuzeyinde X. Ve XI. Yüzyıllara ait palmiye yapraklarına yazılmış Nagari alfabetesinin iyice yaygın olarak kullanıldığını görmekteyiz.
- Devanagari alfabetesinde 49 ses vardır. Ünlüler dokuzu basit, dördü çift sesli olmak üzere 13, ünsüzler ise 33 tanedir. Bir de *anusuvara*, *anunasika* ve *visarga* bulunur.

DEVANĀGARĪ ALFABESİ

Ünlüler (Svarāḥ)

Basit

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ
a ā i ī u ū ṛ ṝ ḷ ḹ

Çift

ए ऐ ओ औ
e ai o au

ALFABE

Ünsüzler (Vyancanāni)

Gırtlak Sesleri

क	ख	ग	घ	ङ
ka	kha	ga	gha	ṅa

Damak Sesleri

च	छ	ज	झ	ञ
ça	çha	ca	cha	ña

Kafa Sesleri

ठ	ठ	ड	ढ	ण
ṭa	ṭha	ḍa	ḍha	ṇa

Diş Sesleri

त	थ	द	ध	न
ta	tha	da	dha	na

Dudak Sesleri

प	फ	ब	भ	म
pa	pha	ba	bha	ma

Yarım Sosliler

य	र	ल	व
ya	ra	la	va

ALFABE

- Hindi dilinde yazılan alfabe ile Sanskrit dilinde yazılan alfabe aynıdır. Ancak bu dilde birleşik sessiz harfler onlarla ifade edilecek kadar azaltılmıştır. Ayrıca altlarına nokta konulmak suretiyle altı noktalı gösterilen ra, rha, za, ve fa gibi sesler belirtilmiştir.
- Hindi dilinin ünlüleri ve ünsüzleri, Pencabi, Bengali ve Gucarati dillerininkilerle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki biçimde gösterilebilir.

Ūñfūler	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
a	अ स	ਅ ਸ	অ য	અ મ
ā	आ सा	ਆ ਸਾ	আ সা	આ મા
i	इ सि	ਇ ਸਿ	ই সি	ઇ ਸિ
ī	ई सी	ਈ ਸੀ	ঈ সী	ઈ ਸੀ
u	उ सु	ਉ ਸੁ	উ সু	ઉ મુ
ū	ऊ सू	ਊ ਸੂ	ঊ সূ	ઊ મૂ
e	ए से	ਏ ਸੇ	এ সে	એ સે
ai	ऐ सै	ਐ ਸੈ	ঐ সৈ	ਐ ਸੈ
o	ओ सो	ਓ ਸੋ	ও সো	ઓ ਸੋ
au	औ सौ	ਔ ਸੌ	ঔ সৌ	ਔ ਸੌ
am̐	अं सं	ਅੰ ਸੰ	—	અં મં
am̐	अँ सँ	ਅੰ ਸੰ	অঁ সঁ	અં મં

Girtak Sesleri	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Ka	क	ਕ	ক	ક
Kha	ख	ਖ	খ	ખ
Ga	ग	ਗ	গ	ગ
Gha	घ	ਘ	ঘ	ઘ
Na	ङ	ਙ	ঙ(ng)	ઙ

Damak Sesleri	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Ca	च	ਚ	চ	ચ
Cha	छ	ਛ	ছ	છ
Ca	ज	ਜ	জ	જ
Cha	झ/झ	ਝ	ঝ	ઝ
Nā	ञ	ਞ	ঞ	ઞ

Kafa Sesleri	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Ṭa	ट	ਟ	ট	ટ
Ṭha	ठ	ਠ	ঠ	ઠ
Ḍa	ड	ਡ	ড	ડ
Ḍha	ढ	ਢ	ঢ	ढ
Ṇa	ण	ਣ	ণ	ણ

Diş Sesleri	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Ta	त	ਤ	ত	ત
Tha	थ	ਥ	থ	થ
Da	द	ਦ	দ	દ
Dha	ध	ਧ	ধ	ધ
Na	न	ਨ	ন	ન

Dudak Sesleri	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Pa	प	ਪ	প	પ
Pha	फ	ਫ	ফ	ફ
Ba	ब	ਬ	ব	બ
Bha	भ	ਭ	ভ	ભ
Ma	म	ਮ	ম	મ

Yarı Sesliler	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Ya	य	ਯ	য়	ય
Ra	र	ਰ	র	ર
La	ल	ਲ	ল	લ
Va	व	ਵ	—	વ
Za	ज	ਜ	য	—

Fıyılı Sesleri	Hindi	Pencabi	Bengali	Gucarati
Şa	श	ਸ਼	শ	શ
Sha	ष	—	ষ	ષ
Sa	स	ਸ	স	સ
Ha	ह	ਹ	হ	હ